

JURISTA VĀRDS

Una lex — una iustitia omnibus

3. JANVĀRIS 2012
Nr. 1 (700)

**Zinātniski
konsultatīvā padome:**

Elita Dreimane,
Juris Jansons,
Gunārs Kusiņš,
Gunārs Kūtris,
Mārtiņš Lazdovskis,
Edgars Pastars,
Kalvis Torgāns

Nedēļraksts “Jurista Vārds”:

reģistrācijas apliecība Nr. 1148,
iznāk otrdienās, bet attiecīgais numurs
publicēšanai tiek nodots iepriekšējā piektdienā.
Bezmaksas tālrunis abonēšanai:
80006000 (darba dienās no 9 līdz 17)

Redakcija:

galvenā redaktore Dina Gailīte,
atbildīgais redaktors Leonards Pāvils,
tieslietu redaktors Gatis Litvins,
informācijas un elektroniskās versijas
redaktore Sannija Matule,
literārā redaktore Baiba Saulīte,
datormaketētājs Kornēlijs Briedis
ārstata līdzstrādnieks Jānis Pleps

Kontakti:

Adrese: Rīgā, Bruņinieku 36-2, LV-1011;
Tālrunis: 67310680;
E-pasts: juristavards@lv.lv;
dina.gailite@lv.lv;
sannija.matule@lv.lv;
leonards.pavils@lv.lv;
gatis.litvins@lv.lv

Izdevējs:

VSIA “Latvijas Vēstnesis”

Iespiests:

SIA “ULMA”
Rīgā, Bruņinieku ielā 36/3, LV-1011,
tirāža – 1500 eksemplāru

**Bezmaksas tālrunis abonēšanai:
80006000**

Sludinājumi un reklāma “Jurista Vārdā”:

“Latvijas Vēstneša” Klientu centrā Rīgā,
Bruņinieku 53, LV-1011;
Tālrunis: 67898741, 67898732;

“Jurista Vārds” ir forums brīvai
un kritiskai juristu diskusijai nolūkā
veicināt tiesisku domu un praksi Latvijā.

Ārstata autoru publikācijas
nepauž redakcijas viedokli.

Par faktu pareizību atbild rakstu autori.

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā
atsauce uz “Jurista Vārdu” obligāta.

Dina Gailīte

Vai tiešām jau 700?

Laiks neskrien ar vēja spārniem. Nē, tas brāžas kā pagājušā gada decembra nogales nebeidzamie cikloni pār Latviju. Tā jāsaka, konstatējot, ka šodien “Jurista Vārds” pie lasītājiem dodas jau... 700. reizi! Neticami. Mēs redakcijā pat pārbaudījām, vai nejausi neesam izdarijuši žurnāla numuru “pierakstījumus”. Bet nē, jubileja izrādās īsta. Tas tāds iekšējs jociņš, protams.

Nopietni runājot, laikam gan jāatzīst, ka “Jurista Vārds” jau kādu brīdi ir pārspējis vairākus Latvijas juridiskās preses rekordus. Būtiskākie no tiem – iznākušo numuru skaits (šodien jau 700), piesaistīto ārstata autoru loks (grūti aprēķināms, bet noteikti virs 400), kā arī publikāciju kopējais apjoms (ko var pierādīt, JV iesējumus noliekot blakus starpkaru rekordistam – “Tieslietu Ministrijas Vēstnesim”). Daži sasniegumi gan vēl paliek nepārspēti, piemēram, ilgmūžība (ir, uz ko tiekties): šogad pavasarī apritēs 17 gadi, kopš Latvijas Republikas oficiālā laikraksta ietvaros sāka iznākt tematiskā lappuse “Jurista Vārds”, ar kuru mēs sākam savu laika atskaiti. Savukārt jau minētais “Tieslietu Ministrijas Vēstnesis” iznāca divas desmitgades, bet padomju gadu “LPSR Augstākās Tiesas Biļetens” – pat 33 gadus.

“Jurista Vārda” virsmērķis kopš dibināšanas ir – strādāt Latvijas tiesiskās domas un prakses attīstības labā. Cenšoties piesaistīt žurnālam gan jurisprudences autoritātes, gan jaunus censoņus, mēģinot nelaist garām būtiskākos notikumus tieslietu nozarē un institūcijās, rosinot un iesaistoties strīdīgās diskusijās, mums pašiem šķiet, ka darām daudz, lai “Jurista Vārda” lasīšana būtu kļuvusi par nepieciešamību domājošiem Latvijas juristiem.

Tomēr, gatavojot 700. numuru, gribējās dzirdēt apliecinājumu tam arī no malas. Un jāsaka, ka tādu, mums par lielu prieku, sniedza gan lasītāji “Jurista Vārda” mājaslapā, gan tieslietu nozares amatpersonas un citi pazīstami juristi (protams, cerīgi pieņemot, ka labie vārdi bija patiesi, nevis draudzīga nodeva jubilejas reizē...). Bez šaubām, ļoti patīkams bija, piemēram, Egila Levita atzinums, ka “latviešu jurists, kurš nepieder pie “Jurista Vārda” regulāro lasītāju loka, nevar tikt ņemts īsti nopietni”. Ar šādu ceļamaizi strādāsim arī turpmāk!

Un vēl padalīšos ar jums kādā novērojumā par saikni, kas vieno senāko un mūsdienu latviešu juridisko presi: mūsu juristi labprāt lasa un kritiski vērtē kolēģu viedokļus, bet paši nav pārāk naski rakstītāji. Šai ziņā nekas daudz nav mainījies, teiksim, kopš “Tiesībnieka” iznākšanas pagājušā gadsimta četrdesmitajos gados, kad tā redaktors Kārlis Vanags ar zināmu izmisumu aicināja lasītājus sūtīt viņam rakstus, nevis naudu... Tādējādi atkal taisnība izrādās Mihailam Bulgakovam, ka “cilvēki kā jau cilvēki ... vispār līdzīgi agrākajiem”.

Nemot vērā šo secinājumu un pieļaujot iespēju, ka kāds no jums gribētu sumināt “Jurista Vārdu” sakarā ar 700. iznākšanas reizi, mēs varam pilnīgi nekautrīgi atklāt “dāvanu sarakstu”: ne tikai lasiet “Jurista Vārdu”, bet arī sūtiet žurnālam labus rakstus!

Uz tikšanos katru otrdienu – vismaz līdz tūkstošajam “Jurista Vārdam”!

JURISTA VĀRDS 700

DINA GAILĪTE. Septiņi simti “Jurista Vārdu”	3
Juridiskā prese Latvijas tiesību telpā.....	4–7
Kāpēc juristam būtu jālasa “Jurista Vārds”?	8–13

Jurista Vārds 700

Septiņi simti “Jurista Vārdu”

Pie lasītājiem dodas “Jurista Vārds” Nr. 700. Sagaidot šo notikumu, redakcija ir sagatavojusi mazliet neparastu žurnāla laidienu: jubilejas reizes retrospektīvo vāku papildina Latvijas juridiskās preses vēstures apskats (ar “Jurista Vārda” vietu tās jaunākajā posmā), kā arī vairāki atvērumi, kuros redakcija kopā ar lasītājiem centusies pamatot visai būtisko jautājumu – “vai un kāpēc juristam būtu jālasa “Jurista Vārds”?”. Jaunums ir arī zīmēta ilustrācija, kas mūsu žurnāla lappusēs ievietota pirmo reizi.

Uz šo materiālu rēķina “Jurista Vārda” 700. numurs izpleties diezāk nekā parasti. Tas tādēļ, lai līdzās “jubilejas” rakstiem mēs lasītājiem varētu piedāvāt arī citas publikācijas. Taču arī tās saturiski ir tik nozīmīgas un aktuālas, ka, pēc redakcijas domām, iederas īpašajā “Jurista Vārda” laidienā: tieslietu ministra Gaida Bērziņa pārdomas par situāciju nozarē, Egila Levita viedoklis par nacionālo identitāti un demokrātisku atmiņu politiku un Inetas Ziemeles skaidrojums valstsnācijas un mazākumtautību jēdzieniem. Numuru noslēdz pārskats par aktuālo Eiropas Savienības Tiesas praksi.

Par “Jurista Vārda” aizsākumu uzskatāma 1995. gada aprīlī iznākusi Latvijas Republikas oficiālā laikraksta “Latvijas Vēstnesis” tematiskā lappuse “Jurista Vārds”. Tās idejas autors bija laikraksta galvenais redaktors Oskars Gerts, ar padomu līdzēja Latvijas Zvērinātu advokātu padomes priekšsēdētāja vietniece Vija Jākobsone, bet lappusi veidoja tieslietu redaktore Rīta Belousova.

2000. gada aprīlī “Jurista Vārds” kļuva par astoņas lappuses biezu “Latvijas Vēstneša” pielikumu. Savukārt 2003. gada janvārī “Jurista Vārds” savus lasītājus sasniedza kā 16 lappuses biezu melnbalta burtnīca. Tā paša gada novembrī izdevums ieguva neatkarību, no “Latvijas Vēstneša” pielikuma kļūstot par patstāvīgu plašsaziņas līdzekli ar atsevišķu redakciju, un vēl gadu vēlāk arī vizuāli no brošūras pārvērtās par žurnālu – ar tumši ziliem vākiem. 2006. gada decembrī tika izveidots “Jurista Vārda” vizuālais tēls, kādā žurnāls pie lasītājiem dodas vēl šodien.

Jāatgādina, ka jau kopš pašiem pirmsākumiem “Jurista Vārda” devīze ir “Tiesiskai domai un praksei”, savukārt žurnāla logo ietverta romiešu tiesību maksima, kurā atspoguļojas vienlīdzības princips: *una lex, una iustitia omnibus* (viens likums, viena taisnība visiem – lat. val.).

Jubileja ir īstais laiks, lai pateiktu paldies visiem “Jurista Vārda” atbalstītājiem un veidotājiem.

Pirmkārt, mūsu lielākā vērtība ir publikāciju autori un uzticīgie lasītāji. Bez pirmajiem nebūtu iespējams kvalitatīvs

žurnāla saturs, savukārt otrie ir mūsu darba adresāti un vērtētāji. Laikā, kad gandrīz visi drukātie mediji Latvijā cīnās ar auditorijas sarukumu, “Jurista Vārda” redakcija ar gandarījumu var konstatēt, ka mūsu lasītāju loks ir pat nedaudz pieaudzis. Tas ir svarīgākais un augstākais “Jurista Vārda” darbības novērtējums.

Kopš 2004. gada “Jurista Vārda” stratēģiskās attīstības plānošanā piedalās zinātniski konsultatīvā padome, kurā *ex officio* darbojas nozīmīgu institūciju juristi. Šā brīža padomes locekļi ir: Valsts kancelejas direktore Elita Dreimane, Latvijas Republikas tiesībsargs Juris Jansons, Saeimas Juridiskā biroja vadītājs Gunārs Kusiņš, Satversmes tiesas priekšsēdētājs Gunārs Kučis, Tieslietu ministrijas valsts sekretārs Mārtiņš Lazdovskis, Valsts prezidenta likumdošanas un juridiskais padomnieks Edgars Pastars un Augstākās tiesas senators, Latvijas Universitātes profesors Kalvis Torgāns.

“Jurista Vārdu” katru nedēļu veido redakcija, kurā ietilpst tieslietu redaktors Gatis Litvins, informācijas un elektroniskās versijas redaktore Sannija Matule, atbildīgais redaktors Leonards Pāvils, tieslietu redaktors Jānis Pleps un literārā redaktore Baiba Saulīte.

Redakcija cer, ka “Jurista Vārda” 700. numurs būs mūsu lasītājiem interesants un noderīgs.

Dina Gailīte, žurnāla “Jurista Vārds” galvenā redaktore

Jurista Vārds 700

Juridiskā prese Latvijas tiesību telpā

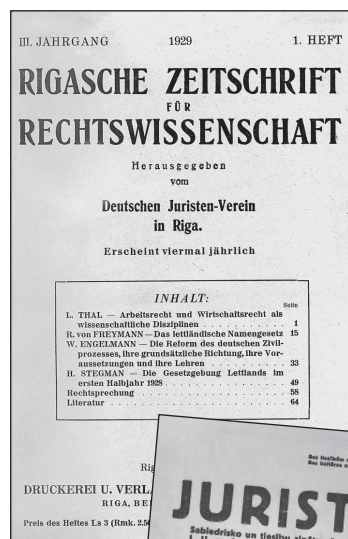
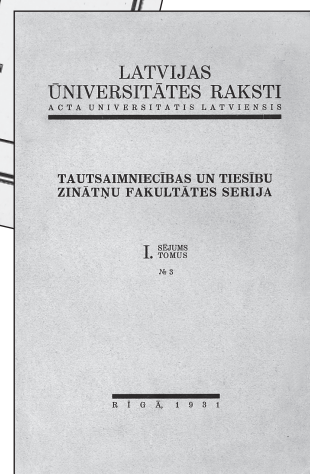
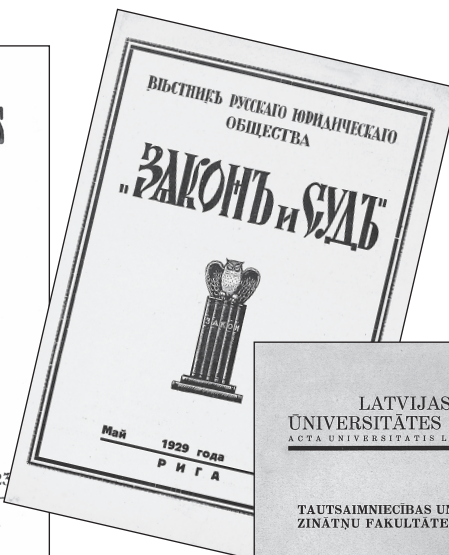
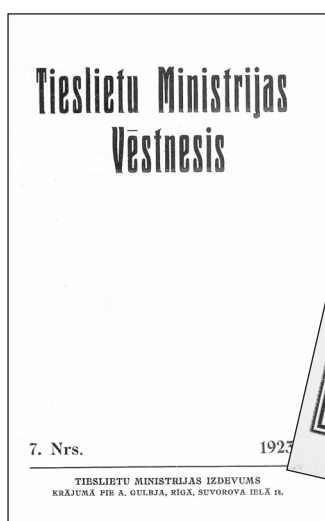
Sagaidot žurnāla "Jurista Vārds" 700. numura iznākšanu, redakcija vēlējas sniegt lasītājiem pārskatu par visiem tieslietām veltītajiem periodiskajiem izdevumiem, kas saistīti ar Latvijas tiesību telpu: iznākuši vai iznāk Latvijā vai latviešu valodā, vai arī ārvalstīs un svešvalodā, bet tieši skar Latvijas tiesību jautājumus. Mūsu saraksts izrādījās pārsteidzoši (un patīkami) garš: pat ņemot vērā to, ka lielākā daļa tālāk minēto izdevumu jau pieder vēsturei, kopumā tie tomēr liecina par samērā izkoptu juridiskās preses tradīciju, kas vēl pat 100 gadu sliekšni nerasniegušai valstij ir nozīmīgs sasniegums. Izdevumi sarindoti secīgās grupās: starpkaru posms, kas lika Latvijas tiesību pamatus, kuram seko periods, kad veidojās divi paralēli, savstarpēji nesaistīti juridiskās domas attīstības procesi – trimdā un okupētajā padomju Latvijā. Pārskatu noslēdz laiks pēc Latvijas neatkarības atgūšanas. Šajā jaunākajā posmā, 1995. gadā, ir aizsākusies arī "Jurista Vārda" darbība.

Redakcija izsaka pateicību par atbalstu šī materiāla tapšanā LU bibliotekārēm Ievai Krauklei un Janai Klebajai, kā arī tiesību zinātņu maģistrei Signei Terihovai.

No valsts dibināšanas līdz Otrajam pasaules karam

Tieslietu Ministrijas Vēstnesis.

Rīga: 1920–1940. Izdevējs: Tieslietu ministrija. Redaktori: Miķelis Gobiņš (1920–1922), Kārlis Dišlers (1922–1934, 1937–1940), Aleksandrs Būmanis (1934–1937). Tika izdoti arī "Tieslietu Ministrijas Vēstneša" pielikumi "Senāta Administratīvā departamenta spriedumu izvilkumi," "Latvijas Senāta Administratīvā departamenta spriedumi," "Izvilkumi no Latvijas Senāta Civilā kasācijas departamenta spriedumiem".

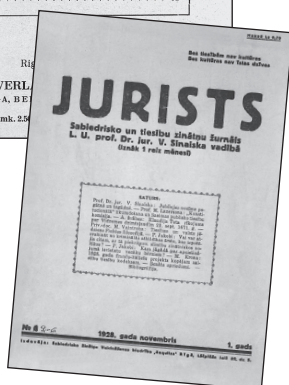

Rigasche Zeitschrift für

Rechtswissenschaft (Rīgas laikraksts tiesību zinātnēs). Rīga: 1926–1939. Izdevējs: Vācu juristu biedrība Rīgā (*Deutscher Juristen-Verein in Riga*), kas vēlāk tika reģistrēta kā Rīgas vācu tiesību zinātņu biedrība (*Deutsche Gesellschaft für Rechtswissenschaft zu Riga*) un pievienota Herdera institūtam (*Herder-Institut*). Atbildīgie redaktori: Benno Bērents (*Benno Berent*), Rūdolfs fon Freimans (*Rudolf von Freymann*), Vilhelms Millers (*Wilhelm Müller*).

Jurists: sabiedrisko un tiesību zinātņu

žurnāls. Rīga: 1928–1940. Izdevējs: Sabiedrisko zinātņu veicināšanas biedrība "Aequitas" (no 1939. gada pārdēvēta par Latvijas Universitātes Civiltiesību zinātņu veicināšanas biedrību). Redaktors Vasilijš Sinaiskis.

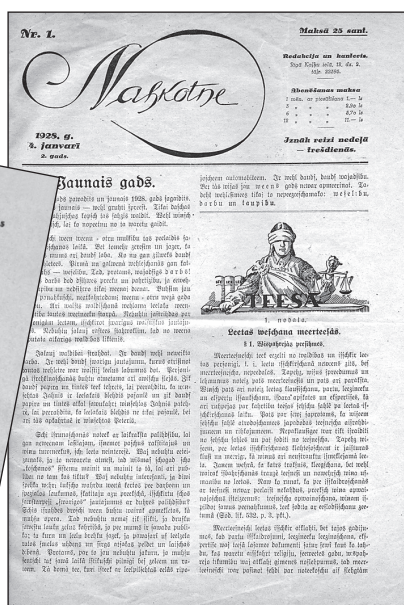
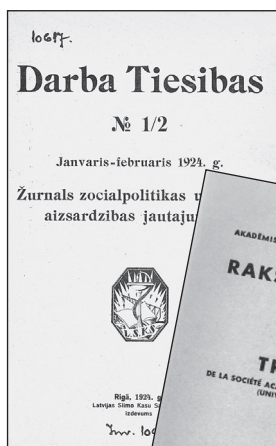

Закон и суд: вестник Русского

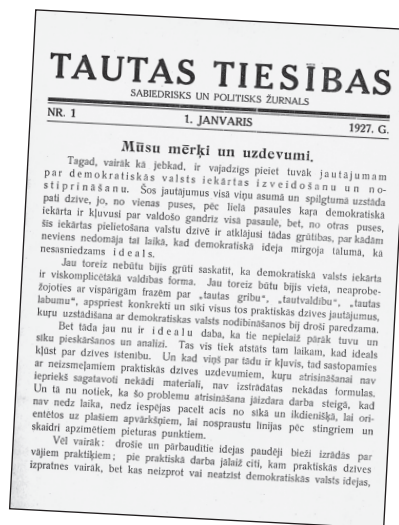
юридического общества (Likums un Tiesa: Krievu juridiskās biedrības ziņotājs). Rīga: 1929–1938. Izdevējs: Krievu juridiskā biedrība Latvijā (*Русское юридическое общество в Латвии*). Redaktori: Oskars Gruzenbergs, Pauls Mincis, Josifs Šablovskis, Pēteris Jakobi.

Latvijas Universitātes raksti.

Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes sērija = *Acta Universitatis Latviensis. Jureconsultorum et oeconomiae professorum ordinis series*. Rīga: 1930–1940. Izdevējs: Latvijas Universitāte.

Cilvēka Tiesības. Rīga: 1928. Izdevējs: biedrība "Cilvēka tiesības". Redaktors K. Zamuels.

Latvijas Universitātes Akadēmiskās sabiedrisko zinātņu biedrības rakstu krājums. Rīga: 1936, 1939. Izdevējs: Latvijas Universitātes Akadēmiskā sabiedrisko zinātņu biedrība.

Nākotne: juridisks un tautsaimnieciskais žurnāls. Rīga: 1927–1928. Izdevējs: Nākotne. Redaktors V. Tumanskis.

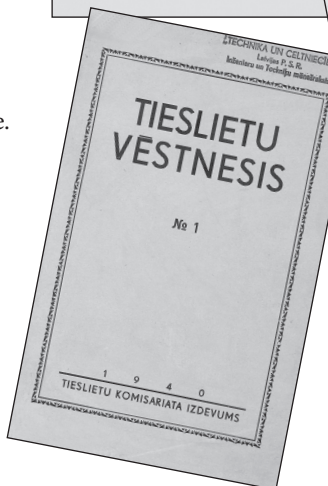
Tautas tiesības: sabiedrisko un politisko žurnāls. Rīga: 1927–1928. Izdevējs: izdevniecības kooperatīvs "Tautas Tiesības". Atbildīgais redaktors Pēteris Bergis.

Padomju okupācijas periods

Tieslietu Vēstnesis. Rīga: 1940. Atbildīgais redaktors Arturs Liede.

Zinātniskie raksti: Juridiskās zinātnes = Ученые записки: Юридические науки. Rīga: 1957–1962. Izdevējs: Pēteris Stučka Latvijas Valsts universitāte. Redakcijas kolēģija: O. Grinbergs, G. Kļava, A. Liede. Iznāca neregulāri.

Padomju Tiesa un Prokuratūra. Rīga: Spartaks, 1941. Redkolēģija: F. Dombrovskis, E. Soldnieks, A. Liede. Iznāca kā "Tieslietu Vēstneša" (1940) turpinājums.

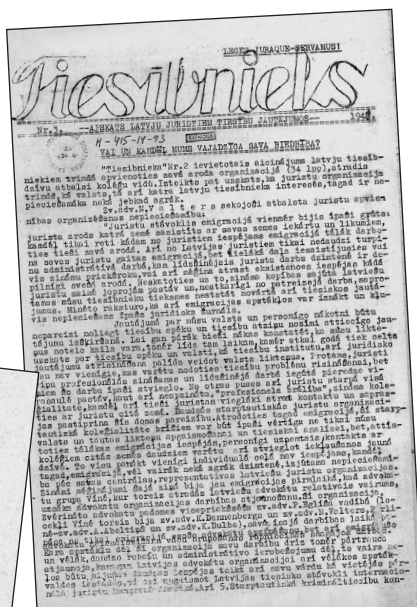

Latvijas PSRS Augstākās Tiesas Biletens. Rīga: 1958–1991. Izdevējs: LPSR Augstākā tiesa. Redaktori: Valfrīds Kauke (1958–1975), Jānis Vilders (1976–1990).

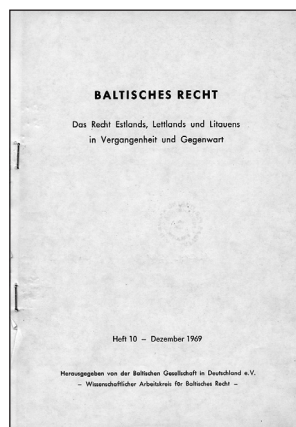
Jurista Vārds 700

Trimdas juridiskie izdevumi

Tiesībnieks. Blomberga (Blomberg)
Vācijā: 1947–1950. Izdevējs: Kārlis Vanags. Redaktors Kārlis Vanags.

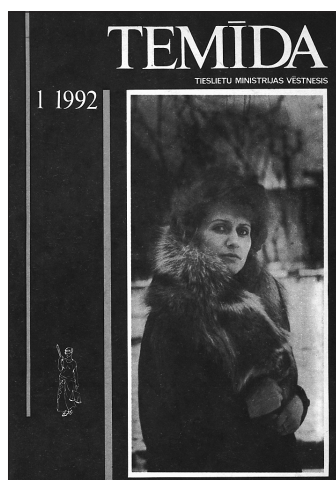
Latviešu Juristu Raksti. Vesterosa (Vāsterās) Zviedrijā: 1959–1973.
Izdevējs: Kentas latviešu juristu kopa ASV (priekšsēdis Jānis Salna). Galvenais redaktors Konstantīns Ozoliņš, līdzredaktors Ansis Kurmis.

Baltisches Recht. Das Recht Estlands, Lettlands und Litauens in Vergangenheit und Gegenwart (Baltijas tiesības. Igaunijas, Latvijas, Lietuvas tiesības pagātnē un tagadnē). Minhene: 1962–1974. Izdevējs: Baltijas tiesību zinātniskā darba grupa, kas darbojās Baltiešu biedrības Vācijā sastāvā (*Wissenschaftlicher Arbeitskreis für Baltisches Recht; Baltische Gesellschaft in Deutschland e.V.*). Redaktors Hermanis Blēze (*Hermann Blaese*).

Juridiskā prese Latvijā pēc neatkarības atgūšanas

Temīda. Rīga: 1990–1993. Izdevējs: Latvijas Republikas Tieslietu ministrija. Redaktors Imants Lastovskis, zinātniskais redaktors Arvīds Dravnieks. Iznāca arī krievu valodā – Фемида.

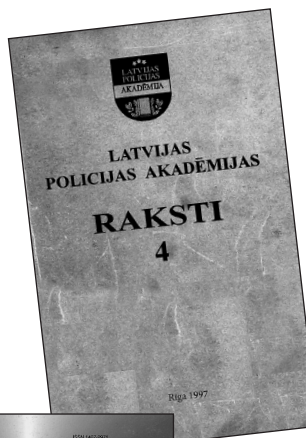

Latvijas Jurists. Rīga: 1989–1994.
Izdevējs: Juristu biedrība. Redaktors Arvīds Dravnieks.

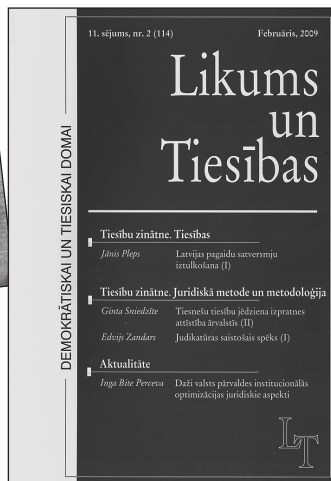
Juristu Žurnāls. Rīga: 1994–1998.
Izdevējs: Latvijas Tiesnešu mācību centrs. Redaktors: Arvīds Dravnieks.

Cilvēktiesību Žurnāls. Rīga: 1996–2000. Izdevējs: LU Juridiskās fakultātes Cilvēktiesību institūts. Redaktori: Gita Feldhūne, Mārtiņš Mīts u. c. Žurnāls iznāca arī angļu valodā: *Latvian Human Rights Quarterly*.

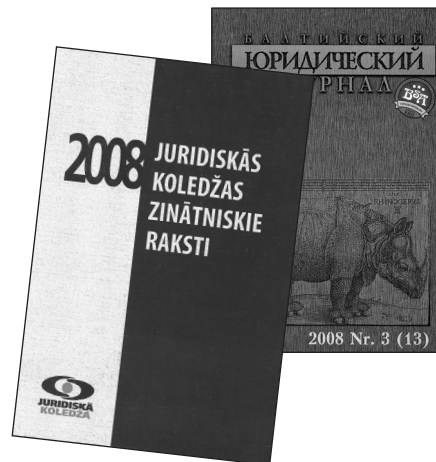

Latvijas Policijas akadēmijas raksti.
Rīga: 1994–2009. Izdevējs: Latvijas
Policijas akadēmija.

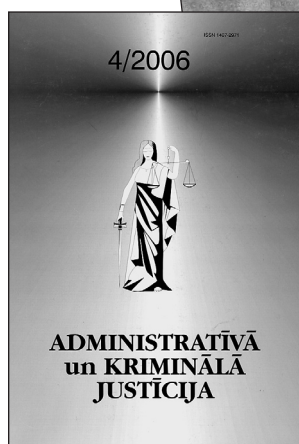

**Likums un Tiesības: mēnešraksts
demokrātiskai un tiesiskai domai.**
Rīga: 1999–2009. Izdevējs: Ratio iuris.
Galvenie redaktori: Edgars Melķis, Daiga Iljanova.

Балтийский юридический журнал.
Rīga: 2002–2009. Izdevējs: Baltijas
Krievu institūts.

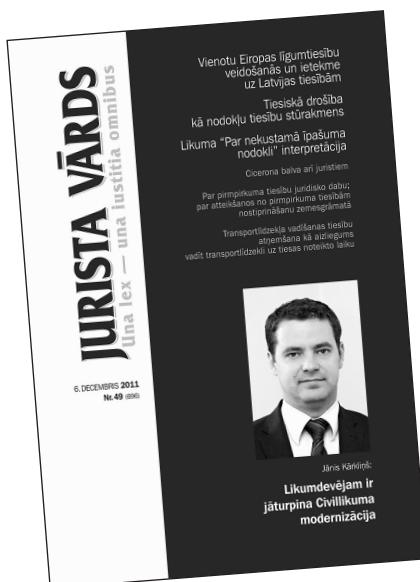
Juridiskās koledžas zinātniskie raksti.
Rīga: iznāk kopš 2006. gada. Izdevējs:
Juridiskā koledža. Redaktors Tālav
Jundzis.

**Administratīvā un Kriminālā
Justīcija.** Rīga: iznāk kopš 1997. gada.
Izdevēji: Latvijas Policijas akadēmija
(1997–2009), Baltijas Starptautiskā
akadēmija (kopš 2009). Galvenie
redaktori: Vitolds Zahars, Sandra
Kazāka.

**Latvijas Republikas Augstākās Tiesas
Biļetens.** Rīga: 1990–1993, atjaunots
kopš 2010. gada. Izdevējs: Latvijas
Republikas Augstākā tiesa. Redaktori:
Mārtiņš Dudelis (1990–1993), Rasma
Zvejniece (kopš 2010).

Jurista Vārds. Rīga: iznāk kopš
1995. gada. Sākumā "Jurista Vārds" ir
tematiskā lappuse Latvijas Republikas
oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis"
(atbildīgā redaktore Rīta Belousova),
kopš 2000. gada – laikraksta pielikums,
kopš 2003. gada – patstāvīgs žurnāls
(galvenā redaktore Dina Gailīte).
Izdevējs: "Latvijas Vēstnesis".

**Juridiskā zinātne: Latvijas
Universitātes žurnāls = Law: journal
of the University of Latvia.** Rīga: iznāk
kopš 2010. gada. Izdevējs: Latvijas
Universitāte. Galvenais redaktors
Jānis Lazdiņš. "Juridiskā zinātne" ir
LU Rakstu sērijas "Juridiskā zinātne"
turpinājums.

Jurista Vārds 700

Kāpēc juristam būtu jālasa “Jurista Vārds”?

Neskatoties uz to, ka “Jurista Vārdam” ir izveidojies stabils lasītāju loks, kuru turklāt aizvien papildina jaunās paaudzes tiesībnieki, jubilejas reize redakcijai likās īstais brīdis, lai sev un citiem vēlreiz uzdotu mums būtiskāko jautājumu: vai un kāpēc juristam būtu jālasa “Jurista Vārds”?

Lai noskaidrotu atbildes, ievietojām šo jautājumu mūsu mājaslapā www.juristavards.lv, kā arī personiski vērsāmies pie tieslietu nozares amatpersonām, tiesību zinātniekiem un praktiķiem. Sakām paldies gan tieslietu autoritātēm, gan citiem mūsu lasītājiem par pozitīvo žurnāla vērtējumu, kā arī noderīgajiem ieteikumiem!

Zināms arguments par labu tam, ka juristam ir vērts lasīt “Jurista Vārdu”, ir arī šajā materiālā apkopotā statistika par žurnāla rakstu izmantojumu Augstākās tiesas un Satversmes tiesas praksē, kā arī Saeimas debatēs. Klāt pievienojām arī lasītāju iecienītāko rakstu un diskusiju rādītājus (saskaņā ar mājaslapas elektronisko skaitītāju) un redakcijas izvēlētu spilgtāko intervju sarakstu.

Nepieciešamību ielūkoties “Jurista Vārda” lappusēs, mūsaprāt, apliecina ikkatra kvalitatīva publikācija un pārliecinoši pamatots viedoklis. Redakcija izvēlējās vairākus spilgtus citātos no intervijām un rakstiem “Jurista Vārdā”, pie kuriem tajos pausto secinājumu vispārīguma un trāpīguma dēļ, pārļaujot žurnāla arhīvu, noteikti ir vērts atgriezties vēl un vēlreiz. (Protams, vēl ļoti daudzi spilgti žurnāla lappusēs pausti secinājumi palika ārpus šī apkopojuma.)

Šis materiāls ir mūsu – lasītāju un redakcijas – kopīga atbilde uz jautājumu, vai un kāpēc būtu jālasa “Jurista Vārds”.

Eiropas Savienības Tiesas tiesnesis, Konstitucionālo tiesību komisijas priekšsēdētājs Dr.iur.h.c. Egils Levits:

Kādēļ juristam būtu jālasa “Jurista Vārds”? Tādēļ, ka tas ir Latvijas juristu saimes galvenais komunikācijas līdzeklis, forums, platforma, kurā veidojas un attīstās Latvijas juridiskā doma. “Jurista Vārds” publicē gan zinātniskus rakstus, gan aktuālu informāciju, gan diskusijas par strīdīgiem jautājumiem. Redakcija rūpējas, lai raksti būtu noteiktā līmenī, tādēļ tur publicētās domas un argumenti tiek izmantoti gan tiesā, gan citos juridiskos un arī sabiedriskos disputos. Jurists, kurš nav intelektuāli “pieslēdzies” savas valsts juridiskajai domai, protams, nevar būt labs, kvalificēts jurists.

Lai uzturētu šo juridiskās domas platformu, kas veicina juridisko kvalitāti, valstij ir pienākums atbalstīt “Jurista Vārdu” un citu juridisku izdevumu izdošanu, neraugoties uz to, vai tie nes vai nenes peļņu. Tas pieder pie tiesiskas valsts uzdevumiem, jo tiesiska valsts prasa nodrošināt ne vien valsts darbību tiesību ietvaros, bet arī zināmu tiesību kvalitāti, kas nav iedomājama bez juridiskās literatūras, kas aptver gan periodiskos izdevumus, gan monogrāfijas. Latvijai šai ziņā ir viegli – te, tāpat kā Lihtenšteinā (kurā ir 100 reizes mazāk iedzīvotāju nekā Latvijā), patlaban ir tikai viens īsti regulāri iznākošs periodisks juridisks izdevums (ASV to skaita mērāms tūkstošos, Francijā vai Vācijā – vairākos simtos). Tomēr nākotnē būtu jādomā par “Jurista Vārda” apjoma paplašināšanu. Blakus līdzšinējam profilam (kura spektru un apjomu nekādā gadījumā nedrīkstētu samazināt) būtu vēlams pievērsties arī tiesībspolitikai un likumdošanai, jo patlaban šie ar tiesībām cieši saistītie jautājumi netiek sistemātiski apskatīti; šāda likumdošanas procesu “pavadoša” diskusija varētu uzlabot likumdošanas kvalitāti.

Bet katrā ziņā – latviešu jurists, kurš nepieder pie “Jurista Vārda” regulāro lasītāju loka, nevar tikt ņemts īsti nopietni.

Tieslietu ministrs Gaidis Bērziņš:

“Jurista Vārds”, manuprāt, ir tā vieta, kur notiek ļoti vērtīga diskusija. Tajā piedalās gan tādi kolēģi, kas tikko ir sākuši savu profesionālo karjeru un, iespējams, ar krietni atšķirīgu redzējumu par lietām, gan tādi, kas jau ir Latvijā atzīti nozares profesionāļi. Lasot viņu rakstus un tajos paustos viedokļus, var smelties jaunas atziņas. Dažkārt ir ļoti interesanti lasīt arī pretējos viedokļus, ja diskutē juristi ar dažādiem uzskatiem.

Tādēļ rezumējot var sacīt, ka “Jurista Vārds” ir diskusiju lauks un ikvienam juristam būtu jāzina, kas notiek nozarē kopumā, arī attiecīgajā jomā un vidē, jāzina citu viedokļi un nav jāvairās pašam paust savējo. Tādēļ uzskatu, ka “Jurista Vārds” labi palīdz īstenot šos mērķus, un liels jums paldies par to!

Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētāja

Dr.iur. Ilma Čepāne:

Nebaidos apgalvot, ka “Jurista Vārds” būtu jālasa ikvienam sevi cenošam juristam, lai uzturētu nepieciešamo “juridisko formu”. Šajos gados iznākušajos “Jurista Vārda” numuros sev vajadzīgo var atrast gan profesors un students, gan ierēdnis, gan prokurors, gan tiesnesis un advokāts. Žurnālā ir sastopami teorētiski domu lidojumi, kā arī piezemētāki praktiskas dabas jautājumi.

“Jurista Vārds” palīdz nodrošināt Satversmē noteikto, ka ikvienam ir tiesības zināt savas tiesības.

Arī es ne tikai lasu “Jurista Vārdu”, bet šad un tad kaut ko arī tam uzrakstu. Katrā ziņā ar šo žurnālu ik nedēļu vajadzētu iepazīties ikvienam Saeimas deputātam, jo šeit tiek pamatoti atklātas likumdevēja kļūdas un izteikti priekšlikumi to novēršanai.

Interesanta ir arī rubrika “Nedēļas jurists”. Vienlaikus, šķiet, redakcija nav apzinājusi visus tos juristus, kas jau sen būtu šīs rubrikas cienīgi.

Augstākās tiesas priekšsēdētājs Ivars Bičkovičs:

Ja ikdienas aizņemtībā grūti atrast laiku akadēmisku juridisku izdevumu studēšanai, tad “Jurista Vārds” ir tas minimums, kuru izlasot, jurists var būt lietas kursā par jaunākajām tendencēm tiesību zinātnē, par juridiskās domas attīstību, likumdošanas jaunumiem Latvijā.

“Jurista Vārdā” tiek aktualizētas tiesību nozares problēmas, un, kas svarīgi, nevis žurnālistu redzējumā, bet gan juristu praktiķu un zinātnieku vērtējumā. Tas rosina profesionālu un lietderīgu domu apmaiņu un problēmas risinājuma virzību.

Atzīstams ir “Jurista Vārda” ieguldījums judikatūras pieejamības nodrošināšanā, publicējot nozīmīgākos Augstākās tiesas Senāta nolēmumus. Nolēmumu publicēšana “Jurista Vārdā” notiek operatīvi, daudzkārt apsteidzot Augstākās tiesas Senāta nolēmumu gadskārtējā krājuma izdošanu.

D Phil (Oxon) MĀRTIŅŠ PAPARINSKIS

No intervijas "Zinātniskā vide, kurā nediskutē, līdzinās plānveida ekonomikai", kas publicēta "Jurista Vārdā" Nr. 38(393), 11.10.2005.

"Latvijā doktrinārais lauks pamatā nav aizpildīts un daudzus jautājumus ir tikai tapšanas stadijā, kā tas ir ar administratīvajām, konstitucionālajām un starptautiskajām tiesībām. Šobrīd ir liela iespēja dod savu ieguldījumu doktrīnas attīstībā. [...]"

Arvīds Dravnieks pirms vairākiem gadiem kādā pasākumā izteica tēzi, ka Latvijā nav tiesību zinātnes kā tādas. Ja pareizi atceros, viņš to pamatoja ar apgalvojumu, ka tiesību zinātne pastāv tad, kad katrā tiesību nozarē ir vismaz divi pazīstami tiesību zinātnieki, kuriem ir fundamentāli atšķirīgi viedokļi un kuri neiecietīgi diskutē par tiem savā starpā, kā arī audzina savu ideju garā jaunus sekotājus. Savukārt Latvijā daudzās tiesību nozarēs ir labi ja viens atzīts zinātnieks, un tas nozīmē, ka trūkst stimula tiesību attīstībai. Zinātniskā vide, kurā neviens neko neapstrīd, kur zinātne ir vērsta uz deskriptīvu analīzi, nevis citu autoru izdarīto secinājumu aplamības pierādīšanu, ir kaut kas līdzīgs plānveida ekonomikai. Ir jādoma, kā mūsu tiesību zinātne likvidēt šo plānveida ekonomikas garu.

Ierobežotā cilvēku skaita dēļ Latvijā nekad nevarēs attīstīt tik plašu un dziļu tiesību zinātni kā lielās valstīs. Tāpēc būtu pilnīgi pieļaujami sekot un vadīties no kādas ģeogrāfiski vai tiesiski kaimiņos esošas lielas tiesību kultūras atziņām. Mūsu gadījumā šī lielā valsts varētu būt Vācija. Tomēr šis kvantitatīvais arguments nav īsti pareizs. Ja ir pietiekami daudz cilvēku, kas interesējas par kādu tiesību nozari, ir iespējama ļoti strauja un veiksmīga tiesību zinātnes attīstība."

Dr.habil.iur. KALVIS TORGĀNS

No raksta "Judikatūras teorija un pielietojamā judikatūra", kas publicēts "Jurista Vārdā" Nr. 47(402), 13.12.2005.

"Judikatūru var salīdzināt ar zvaigžņotu debesi. Virs mūsu galvām skaidrā naktī varam redzēt miljoniem zvaigžņu, atpazīt Polārzcīņi, Lielos greizos ratus, Svarus u.c., kas dažkārt palīdz izvēlēties vajadzīgo virzienu. Var pamanīt kādu krītošu zvaigzni, pavisam reti gadās, ka kāda zvaigzne uzsprāgst un beidz pastāvēt. Daudzas sīkas zvaigznītes interesē tikai astronomijas speciālistus, un arī tad ne visas. Tāpat ir ar tiesu nolēmumiem. Speciālistam jāpazīst lielās fundamentālās atziņas, taču dažreiz nozīmi iegūst arī sīka judikatūras zvaigznīte. [...]"

Tāpat kā neviens nav saskaitījis zvaigznes, nevar saskaitīt arī tos civilos, kriminālos un administratīvos kāzus, ko nācies izskatīt dažādu instanču tiesās. Bet viena no atšķirībām ir tāda, ka tiesnešiem ir iespējas piekārt pie judikatūras debesīm kādu jaunu lielu zvaigzni vai, nedod Dievs, kādus supergreizus ratus, vai arī radīt krītošo zvaigzni. Droši vien astronomiem ir jēga iedalīt zvaigznes stabilās un krītošās, kā arī pētīt, kura zvaigzne varētu uzsprāgt. Tāpat var saredzēt jēgu tiesu nolēmumu šķirošanā, arī tajos var atrast spriedumus vai, precīzāk, argumentāciju, kas tiek apšaubīta. Bet nav iespējams paredzēt uz priekšu, cik ilgi noturēsies tā vai cita koncepcija, argumentācija. [...]"

Judikatūras veidošanas un pārveidošanas darbā tiesām var palīdzēt arī tiesību zinātnieku publikācijas un atzinumi. Saredzēt un formulēt koncepcijas, kas varētu pagriezt judikatūru jaunā virzienā, ir grūts uzdevums, kas prasa pārdomātu rīcību un arī zinātnieka pilsoniskas atbildības sajūtu. Taču zinātnes atziņas var būt tās, kas uz tiesību sistēmas analīzes pamata parāda pretrunas tiesību piemērošanas praksē, atklāj kļūdas, sekmē jaunu, Eiropas Savienībā vai starptautiskās konvencijās iestrādātu risinājumu ieviešanu Latvijā. Praksē tiesību doktrīnas atziņas visbiežāk tiek lietotas, pārņemot tās un pārvešot par tiesas argumentāciju."

**Lasītāju viedokļi:
www.juristavards.lv**

Andris > 13.12.2011 11:50

Visticamāk, neko labu no jurista, kurš neseko līdz aktuālajiem jautājumiem savā profesijā, nesagaidīsi. Mūsu valstī diemžēl JV faktiski palicis vienīgais un pēdējais kvalitatīvais tiesiskās domas un apziņas attīstībai veltītais regulārais izdevums. Juristu videi un arī valstij ir svarīgi, lai pēc iespējas vairāk interesentu un augstākā kvalitātē lasītu, apspriestu un rakstītu par dažādiem tiesību zinātnes jautājumiem – tas veicina attīstību. Un vēl viens subjektīvs iemesls, kāpēc izvēlēties JV, – tajā nav lasāmas sekas, vāji sagatavotas un pārstāstītas puspatiesības par norisēm valstī un sabiedrībā, kas diemžēl ir vairumā mūsdienu mediju telpā.

R. Neilands > 15.12.2011 12:17

"Jurista Vārds" mūsu valstij ir ļoti svarīgs, jo katrai valstij ir svarīga kopējās tiesiskās apziņas celšanās un tiesību attīstība, kas lielā mērā notiek, pateicoties publikācijām tieši periodiskajos izdevumos. "Jurista Vārdā" rakstus publicē gan tiesību zinātnieki, gan praktiķi, tādēļ tajā atspoguļojas gan prakses, gan zinātnes attīstība.

Neskatoties uz to, ka "Jurista Vārds" nav zinātnisks izdevums, tajā publicētie raksti parasti ir ar akadēmisku un zinātnisku ievirzi un dažkārt ir pat daudz saturīgāki un tiesību attīstību veicinošāki nekā zinātniskie izdevumi. Tas ir viegli izskaidrojams – "Jurista Vārds" ir daudz pieejamāks nekā zinātniskie izdevumi.

ai_bi > 16.12.2011 08:52

"Jurista Vārds". Bībelē teikts, ka iesākumā bija Vārds. Kas gan būtu no Dievišķā atrodams tajā lasīšanai, bet varbūt mums ir juristu Bībele? Tāds nosaukums ir kā ļoti augsts ētiskais standarts un kaut nu tāds tas paliktu vienmēr.

Kaspars > 13.12.2011 13:56

Man kā tiesību zinātņu studentam JV sniedz lielisku ieskatu teorētisku jautājumu pielietojumam praksē. Abonēju šo izdevumu gadu un nevienu mirkli neesmu to nožēlojis. JV ceļ zināšanu līmeni ārpus universitātes auditorijas.

**Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes dekāne
Dr.iur. Kristīne Strada-Rozenberga:**

Laikam atbildēt uz jautājumu, kāpēc juristam būtu jālasa "Jurista Vārds", visvieglāk ir, atbildot uz jautājumu, kāpēc es to lasu pati. Iepazīšanās ar "Jurista Vārda" saturu kļuvusi par ieradumu manā katras otrdienas darba ritā. Kā jau attiecībā uz daudziem ieradumiem, par tiem vairs nepiedomā – kāpēc tas tiek darīts, ko tieši katrs konkrētais gadījums dod u. tml. Tas ir kļuvis par ikdienas neatņemamu sastāvdaļu. "Jurista Vārds" šobrīd ir vienīgais regulārais un līdz ar to arī vienmēr aktuālais tiesību jautājumiem veltītais izdevums. Šeit varu iepazīties ar tiesību aktualitātēm, sekot kolēģu veikumam, rast ierosmes savai radošajai darbībai un arī paust savu redzējumu plašam lasītāju lokam. Īsi sakot, tas ir viens no tiem instrumentiem, kas neļauj "zaudēt formu", radot iespēju pilnveidoties, gan nododot savas zināšanas, gan gūstot tās no citiem.

Dr.habil.iur. Kalvis Torgāns:

Šoreiz der pretjautājums: Kā sevi cenošs jurists var nelasīt "Jurista Vārdu"?

Tieslietu ministrijas valsts sekretārs Mārtiņš Lazdovskis:

Vienīgais īstais juridiska rakstura žurnāls, kurā var redzēt un padziļināti lasīt juridiskas aktualitātes un unikāla iespēja pašam juristam publicēt savus rakstus profesionāļu vidū. "Jurista Vārds" ir iespēja esošajiem juristiem atgādināt praksi, jaunajiem paspīdēt, parādīt juristu vidē savu esamību, izsaukt kritiku un to atspēkot. Tikai "Jurista Vārdā" ir sastopami tiesiskā aspekta vērtējumi un tūlītēja viedokļu apmaiņa par kādu aktuālu problēmu. Topošajiem juristiem tas ir labs uzziņu avots, kas veicina izpratni un domāšanu par konkrētiem tematiem. Tā ir diskusiju platforma ar jaunākajām atziņām, kas padara likumu vēl saprotamāku, veicina attīstību un palīdz būt formā ikvienam juristam. Jaunajiem juristiem žurnāls noteikti palīdzēs kļūt par krietniem, kārtīgiem un gudriem juristiem.

Latvijas Republikas tiesībsargs Juris Jansons:

Ir paruna par to, kāpēc cilvēki runā: "Vieni runā, lai saprastu sevi, savukārt otri – lai pārliecinātu citus." Ar "Jurista Vārdu" ir līdzīgi – tur vienkopus ir atrodamī kolēģu – ekspertu – viedokļi par aktuāliem jautājumiem. No otras puses, ja zini, ka tavu darbu lasīs citi kolēģi, kas ir savas jomas eksperti, tas neļauj atslābt profesionāli un liek arī pašam skaidri formulēt domu un argumentus. Tieši ar to "Jurista Vārds" atšķiras no parasta žurnāla vai ikdienas portāla, kurā apkopoti viedokļi. Šis ir profesionāls žurnāls profesionāļiem. "Jurista Vārdu" lasu regulāri un aicinu kolēģus darīt tāpat!

Saeimas priekšsēdētāja Solvita Āboltiņa:

Žurnālam "Jurista Vārds" vajadzētu jau sen būt kļuvušam par ierastu jurista darbarīku. Nešaubos, ka tieši tieslietās praktizējošie juristi vislabāk izprot un novērtē žurnāla devumu mūsu tiesību sistēmas pilnveidošanā. Tomēr šajā reizē vēlētos uzsvērt, ka žurnāls "Jurista Vārds" nav tikai akadēmisko publikāciju un praktiķu komentāru kopa.

Žurnālā ierasti lasītājam tiek piedāvātas arī tiesībspolitiskas diskusijas par mūsu valstiskumam nozīmīgiem jautājumiem, jaunām likumdošanas iniciatīvām un strīdīgiem tiesību prakses gadījumiem. Šajās diskusijās paustie attiecīgās jomas lietpratēju viedokļi ir noderīgi likumdošanā, pilnveidojot normatīvos

aktus un meklējot kompromisus strīdīgos jautājumos. Ne velti dažkārt Saeimas debatēs deputāti kā uz spēcīgiem papildu argumentiem atsaucas tieši uz "Jurista Vārda" materiāliem.

Žurnāla izdevējs un redakcija gadu laikā apliecinājuši spēju objektīvi atspoguļot nozīmīgākās aktualitātes tieslietās un savas rūpes, lai mūsu valstī nostiprinātos un kļūtu pašsaprotami tiesiskas valsts principi.

Satversmes tiesas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris:

Uz šo jautājumu atbildēt varētu ar pretjautājumu: "Bet vai juristam Latvijā ir cita iespēja?"

1. Mūsu trauksmainajā ikdienā katrs stabilitātes paraugs dod zināmu drošības sajūtu. "Jurista Vārds" stabili nāk pie lasītājiem jau kuro gadu. Tāpēc katru nedēļu droši zinām, ka tas būs.

2. Tas ir profesionāls žurnāls. Un vienlaikus kā vērtīgu informācijas avotu to uztver samērā plaša auditorija – gan tie, kam patīk zinātniski teorētiskie pētījumi, gan tie, kas atzīst tikai "prakses (dzīves) zaļo koku". Skaista ideja pārdomām vai konkrētas rīcības skaidrojums atrodams abiem. Turklāt dažādās tiesību nozarēs. Gan akadēmiķim, gan studentam. Arī nejuristam.

3. Iknedēļas informācija nav "apsūbējusi". Uzzināt var visus svaigākos notikumus Latvijas juristu saimē. Varbūt nenopietni, bet... varētu paziņot arī par juristu karjeras izmaiņām, par došanos pensijā un aktivitātēm šīs atpūtas laikā, par juristu ģimenēm, par bērniem, par hobijiem utt. Bet noteikti "uz izķeršanu" būs speciālie numuri par aktuālajām juridiskajām (arī politiskajām) tēmām.

Cik gan ātri tie numuru simti saskaitās! Veiksmi!

Ģenerālprokurors Ēriks Kalnmeiers:

"Jurista Vārds" ir žurnāls, kas nenoveco un neprasa grozījumus, proti, tas reizi nedēļā piedāvā ikvienam juristam iepazīties ar aktualitātēm, juristu viedokļiem, tiesu praksi un analitiskiem rakstiem, kas jāzina šodien. Tā kā ikvienam juristam sevi ir jāpilnveido katru dienu, tad "Jurista Vārda" nozīmi nemaz tā nevar novērtēt, tas ir liels ieguldījums jurista attīstībā ilgtermiņā.

Prokuratūra ir "Jurista Vārda" lasītāja jau krietnu laiku, un ikvienam prokuroram un darbiniekam ir iespēja lasīt žurnāla elektronisko versiju, kas nav mazsvarīgi. Līdz ar to jūsu darbu esam novērtējuši un uzskatām žurnālu par vienu no uzticamākajiem sadarbības partneriem.

Lai arī turpmāk izdodas saviem lasītājiem piedāvāt daudz dažādu nozarei svarīgu publikāciju, kā arī neaizmirst par attīstību nākotnē!

**Valsts prezidenta likumdošanas un juridiskais padomnieks
Edgars Pastars:**

"Jurista Vārds" ir ne tikai salīdzinoši izdevīgs veids jaunas informācijas iegūšanai, kalpo par mūsu zināšanu mērauklu, ļaujot salīdzināties ar citiem, bet arī vieta, kurā juristiem ir iespēja neklātienē iepazīt citam citu. "Jurista Vārdu" nevajag tikai lasīt, bet jāšak ar rakstīšanu šim vērtīgajam izdevumam. Pēc tam, kad izlasīts, šis izdevums labi pilda arī estētisko funkciju jūsu kabineta interjerā.

Valsts kancelejas direktore Elita Dreimane:

Kas vajadzīgs ikviena jurista profesionālai izaugsmei? Plašs redzesloks, inovatīva domāšana un uzdrīkstēšanās paust atšķirīgus uzskatus. "Jurista Vārds" tam iedvesmo un dod pamatu radošām idejām.

Dr.iur. SANITA OSIPOVA

No raksta "Valsts valoda kā konstitucionāla vērtība", kas publicēts "Jurista Vārdā" Nr. 42(689), 18.10.2011.

"Nācijas un valsts vēsture nav nošķirama no nacionālās identitātes. Pats nācijas jēdziens ietver kopīgas (identas) vērtības, kas sakņojas kolektīvā apziņā. Nācijas pamats ir kopīga politiskā un kultūras pieredze, kas iegūta pagātnē un tiek nodota tālāk ar vēstures kā mācību disciplīnas palīdzību.[..]

Valoda ir būtiska nacionālās identitātes sastāvdaļa. Pastāv vairāki kritēriji, kas nosaka nacionālo identitāti, piemēram, dzimšanas vieta, pilsonība, dzīvesvieta, valoda, reliģija un lojalitāte pret valsti pastāvošajiem likumiem un valdošajām institūcijām. Taču viss minētais kalpo tikai par papildu raksturlielumiem nacionālās identitātes būtībai – piederības sajūtai. Cilvēks jūtas piederīgs, identificē sevi ar noteiktu nāciju. Valoda atver pasauli, jo palīdz cilvēkam saprast citus, piedalīties kopējās aktivitātēs un dod iespēju justies viņiem piederīgam.[..]

Tiesības mūsdienu valsti ir ciešā valsts publiskās varas pārraudzībā, tāpēc jurisprudences attīstās valsts valodā. Līdz valsts pasludināšanai 1918. gadā latviešu valoda tika izmantota tikai zemākā līmeņa vietējās tiesās un pašvaldībās. Latviešu valodā nebija iespējams iegūt jurista izglītību. Pat latviešu advokātiem, kuri bija studējuši tiesību zinātnes, nebija viegli saviem klientiem visu izskaidrot latviski, jo zinātne bija apgūta citā: krievu vai vācu valodā un tiesas process arī bija citā valodā. Tāpēc Satversmes pieņemšana tikai trīs gadus pēc valsts pasludināšanas 1922. gada 15. februārī bija apliecinājums, ka latviešu valoda var būt valsts valoda, jo tajā var noteikt likumus, spriest tiesu un tauta var komunicēt visās jomās. [..]

Satversmes valodas tīrība un lakonisms ir jaunās juridiskās latviešu valodas kvalitātes zīme. Terminoloģijas trūkums liek kļūt liekvārdīgiem. Ja nav viena termina, tad to nākas paskaidrot ar veselu virkni vārdu. Jo lakoniskākas frāzes, jo precīzāka ir terminoloģija. Vai varam teikt, ka Satversme 1922. gada redakcijā neaizsargāja latviešu valodu kā konstitucionālu vērtību? Tieši otrādi – Satversme ar savu pastāvēšanu apliecināja tautas gribu un izvēli savas valsts pamatus pasludināt latviešu valodā, kas ir neatņemama konstitucionāla vērtība, kas iekļauj savas tautas domāšanas stilu, pasaules uzskatu un apvieno nāciju."

Populārākie "Jurista Vārdā" publicētie raksti: TOP 10 mājaslapā www.juristavards.lv

1 Velga Gailīte. Par saistību piespiedu izpildes apstrīdēšanas kārtību. Apvērsums apvērsuma gaidās. JV, 15.12.2009., Nr. 50

2 Valdis Blūzma. Latvijas konstitucionālo tiesību vēstures teorētiskās problēmas. JV, 10.06.2008., Nr. 22

3 Sanita Osipova, Aigars Strupišs, Aija Rieba. Tiesu varas neatkarības un efektivitātes palielināšanas un nostiprināšanas rezerves. JV, 09.03.2010., Nr. 10

4 Evija Zurģe. Eiropas Savienības ietekme uz Latvijas Republiku: tiesību transformācija. JV, 17.06.2008., Nr. 23

5 Sanita Osipova. Vēsture, tiesību vēsture un nacionālā identitāte Latvijā XX gadsimtā. JV, 17.11.2009., Nr. 46

6 Jānis Pleps. Bīskaps Rancāns un Satversme. Valsts prezidenta vietas izpildīšana. JV, 03.03.2009., Nr. 9

7 Rūta Rācene-Bērtule. Juridiskām personām piemērojamie piespiedu ietekmēšanas līdzekļi. JV, 27.05.2008, Nr. 20

8 Edgars Džeriņš. Tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumi administratīvajās lietās. JV, 21.10.2008., Nr. 40

9 Zane Pumpure-Prāmniece. Kā labojamas kļūdas ārējos normatīvajos aktos. JV, 20.07.2010., Nr. 29

10 Viktorija Jarkina, Anete Unbedahte. Daži aspekti par partnerattiecībām Latvijā un ārvalstīs. JV, 24.11.2009., Nr. 47

Andrejs > 15.12.2011 23:20

Juristam un ne tikai juristam, bet daudziem, kas kaut kādā mērā piemēro normatīvos aktus, būtu jālasa "Jurista Vārds", jo tajā tiek publicēti juristu un speciālistu, lietpratēju viedokļi, pieredze un prakse. Uz šiem viedokļiem, skaidrojumiem bieži vien atsaucas tiesas spriedumos. Diemžēl izpaliel administratīvo sodu piemērošanas prakse, jo tagad lietas izskatīšana beidzas Administratīvajā apgabaltiesā, bet nav redzēts šīs tiesas prakses apkopojums. Maz publikāciju JV izvieto tiesneši, kaut gan viņiem ir savs redzējums vai ierosinājumi.

Teson > 17.12.2011 13:08

Akadēmiskas / zinātniskas periodikas īsti nav, ja neskaita šo to, ko nosubsidē augstskolas. Robu aizpilda JV, kas gan ir populārzinātnisks izdevums, uz ko nevar īsti atsaukties akadēmiskos pētījumos. Jālasa vispārējai erudīcijai.

Policists > 18.12.2011 00:02

Traģiski, bet ne Valsts policijā, kurā esmu dienestā jau ilgu laiku, ne arī pašvaldības policijās, ar kurām nākas sadarboties, JV praktiski nelasa un neabonē. Arguments – nav naudas. Toties nauda ir dienesta auto izmantošanai privātiem braucieniem.

Ari JV nav publikācijas no Valsts policijas. Daudzi priekšnieki, kad pie šiem ierodos ar dažādām pārbaudēm, sūdzas par likumu nebešanu. Kad tiek piedāvāts rakstīt JV ar argumentāciju un prakses izklāstu, atrod visāda veida atrunas. Pamatā, kā saprotams, tas ir slinkums, vāja normatīvo aktu zināšana, pieredzes, prakses apkopošana netiek veikta, analīze ir primitīva vai vispār izpaliel. [..]

Zanda > 21.12.2011 10:19

Es pazīstu kādu kundzi, kas ir daudzdzīvokļu mājas īpašniece un sev piederošos dzīvokļus izīrē citām personām. Katru reizi, kad viņu satieku, viņa man jautā: "Kas jauns "Jurista Vārdā"; vai tur šoreiz ir kaut kas arī par īres tiesībām?" Mūsu sarunas rezultātā tiek apspriestas īres tiesību aktualitātes un atsevišķos gadījumos pat kopēti "Jurista Vārda" raksti. Tādējādi, ja jau vienkāršs cilvēks apzinās "Jurista Vārda" praktisko nozīmi savā dzīvē, tad juristam, lai saprastu šo vienkāršo cilvēku un apvienotu viņa lietu skatījumu ar profesionālu tiesību interpretāciju, vēl jo vairāk būtu jālasa "Jurista Vārds".

“Jurista Vārds”

Augstākās tiesas nolēmumos

Augstākā tiesa pēdējos sešos gados “Jurista Vārdā” publicētos rakstus citējusi gandrīz pusotru simtu reižu.

Senāts “Jurista Vārda” publikācijas citējis kopumā 110 lietās, no tām:

Civillietu departamentā – 64 reizes,
Kriminālietu departamentā – 8 reizes,
Administratīvo lietu departamentā – 38 reizes.

Augstākās tiesas tiesu palātas “Jurista Vārda” publikācijas citējušas kopumā 38 reizes:

Kriminālietu tiesu palāta – 11 nolēmumos,
Civillietu tiesu palātā – 27 nolēmumos.

“Jurista Vārds”

Satversmes tiesas nolēmumos

Satversmes tiesa vairāk nekā 30 reizes savos nolēmumos citējusi “Jurista Vārdā” publicētos rakstus. Atsauces uz publikācijām žurnālā atrodamas Satversmes tiesas nolēmumos: 27 Satversmes tiesas spriedumos, trijos Satversmes tiesas lēmumos par tiesvedības izbeigšanu, četrās Satversmes tiesas tiesnešu atsevišķajās domās.

“Jurista Vārds” Saeimas debatēs

Kā rāda Saeimas stenogrammas, uz “Jurista Vārdu” atsaucas arī parlamentārieši savās debatēs. Tā, piemēram, žurnāls no Saeimas tribīnes ticis pieminēts: 9. Saeimā – 2007. gada 1. un 8. februārī, 2008. gada 23. oktobrī, 2009. gada 11. jūnijā, 2010. gada 31. martā; 10. Saeimā – 2010. gada 9. decembrī un 2011. gada 3. martā.

Ieskatam piedāvājam dažus stenogrammu fragmentus.

Spožs starpsauciens

Andrejs Klementjevs (10. Saeima, 2011. gada 3. martā): “Šāvējs arī kaut ko bija publicējis “Jurista Vārdā”!”

Nav cerību, ka jūs to izlasīsīt

Ilma Čepāne (9. Saeima, 2010. gada 31. martā): “Godātie kolēģi! Es aicinu jūs paklausīties, ko, runājot par demokrātisma un tiesiskuma principiem tiesību jaunrades procesā, saka Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes Krimināltiesisko zinātņu katedras profesore Valentija Liholaja. Liholajas kundze ļoti pamatīgi savā rakstā, kas ir publicēts pagājušā gada 17. novembra “Jurista Vārdā”... Man nav cerības, ka jūs to izlasīsiet, lai gan to tiešām vajadzētu izdarīt, jo tas attiecas ne tikai uz šo gadījumu, bet tas attiecas vispār uz gadījumu, kā akadēmiskais personāls vērtē visu šo mūsu, likumdevēja, darbu, šo procesuālo kārtību, kādai tai ir jābūt un kas faktiski šeit notiek.”

Satversmes tiesas priekšsēdētājs GUNĀRS KŪTRIS

No raksta “Jurista īpašais pienākums pret valsti”, kas publicēts “Jurista Vārdā” Nr. 3(598), 19.01.2010.

“Juristu ietekme sabiedrībā arvien palielinās. Viņu darbība mūsdienās ir tik dažāda. Savukārt “veselas” un tiesiskas sabiedrības pastāvēšana ir tik atkarīga no šīm darbībām, ka aizvien pieaug nepieciešamība pēc juristiem, kam, veicot savus darba pienākumus, ir instinktiīvi ētiska attieksme pret uzdevumu, kā arī vēlme nodrošināt līdzsvaru starp klienta īslaicīgajām interesēm, no vienas puses, un konkrētās rīcības sekām attiecībā uz citiem un sabiedrību kopumā, no otras puses. [..]

Pieredze liecina, ka itin bieži nākas atgādināt: mūsu tiesību sistēma balstās uz diviem pamatprincipiem – demokrātiju un tiesiskumu. Tā kā juristi ir tiesību sistēmas sargātāji un uzraugi, tiem ir profesionāls pienākums atbalstīt un zināmā mērā iestāties par šiem principiem.

Tiesiskuma princips ir tik skaidrs, nepārprotams un būtisks, ka tas ne tikai ietekmē juristu profesionālo dzīvi, bet arī visu cilvēku kā konkrētas sabiedrības locekļu dzīvi. Un tieši juristi ir tie, kas sargā, stiprina un attīsta demokrātijas pamatprincipus – tas ir viņu profesionālais pienākums. Ir jāsaprot, ka tiesiskuma ignorēšana no atsevišķu personu puses apdraud šā principa nozīmi un līdz ar to arī demokrātiju visā sabiedrībā. [..]

Juristu zināšanas uzliek tiem īpašu atbildību pret demokrātiju. Juristi ir sabiedrībā pamanāmas personas, un pastāv vispārējs viedoklis, ka viņi pieder sabiedrības inteliģences aprindām. Pat tad, ja juristi ne vienmēr ir labvēlīgi pret demokrātiju, demokrātija vienmēr ir labvēlīga pret tiem, jo viņi nāk no tautas un viņu karjera ir attīstījusies meritokrātiski (nevis pēc bagātības vai izcelšanās, bet spējam un intelekta) – viņu spēju un talanta dēļ. [..]

Jāatzīst, ka jurista profesija bieži ir viena no visdominējošākajām un ietekmīgākajām profesijām. Tieši tādēļ, ka juristiem ir konkrēts statuss, zināšanas un izglītība, juristam ir iespējas un patiesībā pat pienākums palīdzēt stiprināt demokrātiju valstī.”

Dr.iur. INETA ZIEMELE

No intervijas “Starptautiskās tiesības ir valsts interesēs”, kas publicēta “Jurista Vārdā” Nr. 23(576), 9.06.2009.

“Valsts nepārtrauktība ir viens no mūsu valsts pamatelementiem, no tā mēs nevaram aiziet. Šis ir viens no pamatprincipiem, uz kura ir celtas saistītās koncepcijas, piemēram, pilsonība un sociālo jautājumu risinājumi. Tāpat noteiktus ietvarus valsts rīcībai mūsdienās noteic cilvēktiesības. Taču šādā gadījumā ir ļoti skaidri jāpasaka, ka kopš neatkarības atjaunošanas starptautiskās tiesības ir attīstījušās tā, ka mēs vairs nevaram palikt pie sākotnējiem risinājumiem, kas tieši izrietēju no nepārtrauktības fakta, ka mums ir jāievēro šī pasaules dinamika, bet tas nenozīmē atteikšanos no pamatlietām. Ir ļoti skaidrā valodā tas vienmēr jāpasaka. [..]

Valsts prestižs veidojas no dažādām lietām. Mums nav naftas, mēs neesam īpaši bagāti ar dabas resursiem. Tos mēs nevaram aizņemt, mums ir jāmeklē cits ceļš. Un vēsturiski mēs esam ielikti starptautisko tiesību mācību grāmatās, ja tā var teikt. Jūs neatradīsiet nevienu starptautisko tiesību grāmatu, kur nebūtu pieminēts Baltijas gadījums. Un to valstij vajadzētu izmantot. [..]

Viens veids, kā Latvijas vārdu darīt zināmu pasaulē, līdzās kultūrai un sportam, ir tiesiskums, līdzdalība starptautisko tiesību attīstībā ar dažādām darbībām un iniciatīvām. Jo, piemēram, kuri gan labāk varētu izstāstīt starptautiskajai sabiedrībai un sadarbības partneriem, ko šis speciālais Baltijas gadījums nozīmē. Diemžēl es neesmu šādu nostāju manījusī mūsu ārlietu darbībā šo gandrīz divdesmit gadu laikā. Būtu ļoti interesanti veikt tādu vēsturiski politisku analīzi, kādi bijuši šādas pozīcijas iemesli un vai nākotnē tiek plānotas kādas izmaiņas valsts attieksmē.”

Nozīmīgākās “Jurista Vārda” intervijas: TOP 20 redakcijas ieskatā

1 Par to, kas ir Civillikuma sāls un asinis. Intervija ar zvērinātu advokātu Andri Grūtupu un zvērināta advokāta palīgu Erlenu Kalniņu. JV, 23.04.2002., Nr. 8

2 Tiesu varai pašai jāspodrina savs gods. Intervija ar tieslietu ministri Solvitu Āboliņu. JV, 08.02.2005., Nr. 5

3 Zinātniskā vide, kurā nediskutē, līdzinās plānveida ekonomikai. Intervija ar Oksfordas Universitātes doktorantu Mārtiņu Paparinski. JV, 11.10.2005., Nr. 38

4 Senāta nolēmumos nav gadījuma rakstura izteikumu. Intervija ar Augstākās tiesas senatori Jautri Briedi. JV, 21.02.2006., Nr. 8

5 Lai advokātu darbs būtu profesionāls un ētisks. Intervija ar zvērinātu advokātu Lauri Liepu. JV, 03.10.2006., Nr. 39

6 Vēl sliktāk būs tad, ja šobrīd nekas nemainīsies. Intervija ar Augstākās tiesas priekšsēdētāju Andri Guļānu. JV, 04.09.2007., Nr. 36

7 Viens no deviņiem ietekmīgajiem. Intervija ar ASV Augstākās tiesas tiesnesi Semjuelu Elito. JV, 11.09.2007., Nr. 37

8 Konflikts starp tiesu un politiķiem ir demokrātiskais valsts pamats. Intervija ar Polijas Konstitucionālā tribunāla tiesnesi Mirosławu Vižikovski. JV, 16.10.2007., Nr. 42

9 Uzticīgs ideāliem: tiesnesis Kalvis Torgāns. Intervija ar Augstākās tiesas senatoru Kalvi Torgānu. JV, 18.03.2008., Nr. 11

10 Lai tiesnesis var pildīt pienākumus tā, kā pieklājas. Intervija ar Augstākās tiesas priekšsēdētāju Ivaru Bičkoviču. JV, 23.09.2008., Nr. 36

11 Senātu nesaista draudzība ar valsts pārvaldi. Intervija ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta priekšsēdētāju Veroniku Krūmiņu. JV, 03.02.2009., Nr. 5

12 Mūsu lēmumi balstās uz tiesiskiem, nevis politiskiem apsvērumiem. Intervija ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas prezidentu Žanu Polu Kostu. JV, 28.04.2009., Nr. 17

13 Starptautiskās tiesības ir valsts interesēs. Intervija ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas tiesnesi Inetu Ziemeļi. JV, 09.06.2009., Nr. 23

14 Konstitucionālās tiesas likvidācija nav iedomājama. Intervija ar Armēnijas Konstitucionālās tiesas priekšsēdētāju Gagiku Arutjunjanu. JV, 11.08.2009., Nr. 32

15 Satversmes jautājumi ekonomiskās krīzes apstākļos. Intervija ar Eiropas Kopienų tiesas tiesnesi Egilu Levitu. JV, 22.09.2009., Nr. 38

16 Esmu gatavs trešo reizi kandidēt uz šo amatu. Intervija ar ģenerālprokurooru Jāni Maižiti. JV, 16.03.2010., Nr. 11

17 Ziemassvētku noskaņās katram vajadzētu piebremzēt ambīcijas. Intervija ar profesoru Aivaru Endziņu. JV, 28.12.2010., Nr. 52

18 Par līdzsvaru starp indivīda tiesībām un sabiedrības interesēm. Intervija ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas tiesnesi Inetu Ziemeļi. JV, 12.07.2011., Nr. 28

19 Ģenerālprokurors: spēlītes ar savu sirdsapziņu nespēlēju. Intervija ar ģenerālprokurooru Ēriku Kalnmeieru. JV, 02.08.2011., Nr. 31

20 Valodas likumu un tiesību zinātnes sadursme. Intervija ar Latviešu valodas aģentūras galveno lingvistu Diti Liepu. JV, 16.08.2011., Nr. 33

Populārākās “Jurista Vārda” ekspertu diskusijas: TOP 5 mājaslapā www.juristavards.lv

1 Juridiskā izglītība: sarežģīta sistēma, daudz spēlētāju, neapdomīgi lēmumi. JV, 27.10.2009., Nr. 43. Viedokli pauž Jānis Načisčionis, Anita Rodiņa, Kristīne Strada-Rozenberga, Silvija Līce, Ilze Bertāne, Juris Dzelme, Vitolds Zahars

2 Kāla kā vienīgais mājokļa hipotekārā kredīta garantis. JV, 13.10.2009., Nr. 41. Viedokli pauž Agris Bitāns, Aivars Graudiņš, Mārtiņš Paparinskis, Ilma Čepāne, Edvīns Danovskis, Ainārs Gorenko

3 Cik personisks ir personas kods. JV, 10.08.2010., Nr. 32. Viedokli pauž Inese Lībiņa-Egnere, Māris Ruķers, Olga Zeile, Linda Austere, Kristīne Jarinovska un Dana Rone

4 Sociālās tiesības zem ekonomiskās krīzes spiediena. JV, 18.08.2009., Nr. 33. Viedokli pauž Ineta Ziemeļe, Anita Kovaļevska un Edgars Pastars

5 Vai Latvija ir nacionāla valsts. JV, 29.09.2009., Nr. 39. Viedokli pauž Gaidis Bērziņš un Aleksejs Dimitrovs

nezinīts > Teson 18.12.2011 13:11

“Robu aizpilda JV, kas gan ir populārzinātnisks izdevums, uz ko nevar īsti atsaukties akadēmiskos pētījumos.”

Kāpēc nevar atsaukties? Un jo īpaši Latvijas apstākļos, kur tā jau ir maz publikāciju? Ja Jūs rakstītu savu akadēmisko publikāciju par tēmu, kas diskutēta tikai “Jurista Vārdā”, tad Jūs tos argumentus neņemtu vērā? Vai ņemtu vērā, bet neatsauktos?

Ir jau arī “Jurista Vārdā” daudz švaku publikāciju, taču tāpēc nevajadzētu kļūt snobiskam. Ir nācies lasīt it kā akadēmiskas un it kā rediģētas publikācijas, kur no zinātnes ne smakas, sarakstītas galīgas aplamības. Tajos izdevumos, ko subsidē augstskolas, jau ir izveidojies savējo pulciņš, un tie tad arī skaitās tā zinātne, kas publicējas un atsaucas tik viens uz otru.

Andis Titorenko > 16.12.2011 04:16

Par jautājuma formulējumu: “Kāpēc juristam būtu jālasa “Jurista Vārds”?”

Cilvēka dabā ir nodalīt. Vai sagadīšanās, ka jautājuma formulējumā ir rodama šī tieksme? Vai veiksmīgāks jautājuma formulējums nebūtu izlaizot vārdu “jurists”? Bez aroda izcelšanas arī skanējums būtu lakoniskāks.

Par lasāmvielu un sapni.

Sapnis, ka ikdienā mūsu brīva izvēle būtu par labu vērtīgai lasāmvielai, tostarp žurnālam “Jurista Vārds”, un tikai pa retam ne tik nopietnai lasāmvielai. Vēlētos jau ļoti, ka izglītojošie žurnāli būtu tikpat pieejami un iecienīti sabiedrības vairākumam kā dzeltenā prese. [...]

Kāpēc jālasa...?

Lai mēs būtu interesanti sev un citiem, kas mums dod iespēju attīstīties. Lai mēs būtu savu un citu ideju bagāti. Lai mūsu prāti būtu būti gaiši. Lai būtu dažādu, vēlams idejiski pretēju, domu vēlīga apmaiņa un sintēze, kuras rezultātā rastos labi risinājumi, un, ja labi, tad tie būs arī skaisti. Lai mācītos no savām un citu kļūdām. Lai ļautos kritikai, no kuras mēs tik ļoti baidāmies. Lai teorija, gūtā pieredze un nākotnes redzējums apvienotos kopīgā, vienotā veselumā. Lai valoda, kurā rakstām un lasām, tiktu izkopta un pilnveidota!

he > 21.12.2011 10:16

No mana skatu punkta “Jurista Vārdu” der palasīt, lai gūtu nelielu ieskatu, kas notiek man apkārt un kādas problēmas ir citiem. Taču “Jurista Vārdam” ir viens liels mīnuss – augsta elektroniskās versijas abonēšanas maksa.

